

Denne artikel er udgivet i det elektroniske tidsskrift
Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet
(Proceedings from the Annual Transport Conference
at Aalborg University)
ISSN 1603-9696
<https://journals.aau.dk/index.php/td>

Revision af Transportøkonomiske Enhedspriser 2022

Thomas C. Jensen, tcje@dtu.dk, DTU Management
Elias Stapput Knudsen, esk@trm.dk, Transportministeriet
Jesper Borgen Sørensen, jbs@trm.dk, Transportministeriet

Abstrakt

De transportøkonomiske enhedspriser har i mange år været Transportministeriets forudsætningsgrundlag for samfundsøkonomiske analyser. Sammen med modellen TERESA udgør de grundlaget for cost-benefitanalyser inden for transportsektoren. Enhedspriserne og TERESA bliver benyttet bredt af både styrelser, regioner, kommuner og konsulenter, og de bruges især til vejprojekter og baneprojekter, men kan også anvendes til fx afgiftsændringer eller cykelprojekter. Enhedspriserne omfatter en lang række af forudsætninger om bl.a. rejsetidsomkostninger, kørselsomkostninger og eksterne omkostninger. Der er indlagt forudsætninger helt frem til 2090, fordi der ofte regnes på store anlæg med en levetid på 50 år, og det kan tage 10-15 år fra en beslutning om investeringen til anlægget er i drift.

De Transportøkonomiske Enhedspriser kan findes [her](#).

I 2022 er enhedspriserne især blevet revideret på to vigtige områder, som har relation til den grønne omstilling. Det er områderne grønne køretøjer og emissioner (klima og luftforurening). Desuden er mulighederne for følsomhedsanalyser af klimaomkostningerne blevet udvidet.

DTU er vært for enhedspriserne på vegne af Transportministeriet, men COWI har stået for at udarbejde de nye kørselsomkostninger for biler, og Nationalt Center for Miljø og Energi på Aarhus Universitet (DCE) har leveret en fremskrivning af emissionsfaktorerne. Forudsætninger om fremtidige priser på drivmidler, sammensætningen af den fremtidige trafik på drivmidler og køretøjernes energieffektivitet er ligeledes opdateret og er baseret på Energistyrelsens nye klimafremskrivning (KF22).

Blandt fornyelserne kan nævnes, at opladningshybrider og el-varebiler nu indgår i enhedspriserne, og at kørselsomkostningerne er væsentligt udvidet, idet der nu tages højde for, at afgifterne på grønne biler med aftalen om grøn omstilling af vejtransporten fra 4. december 2020 forøges frem mod 2030. Desuden tages der højde for, at priserne på de grønne biler – især på elbilerne – forventes at falde i de kommende år.

Emissionsfaktorerne har hidtil været uændrede i årene fremover i enhedspriserne, og dermed har der ikke været taget højde for, at bilernes brændstofforbrug per km ventes at falde, og at nye biler forurener

mindre end gamle. Det har også betydet, at der ikke var konsistens mellem den fremtidige udvikling i bilernes brændstofomkostningerne og fremtidens udledninger af drivhusgasser. Det er der nu rettet op på med fremskrivningen af emissionsfaktorerne for en lang række kombinationer af køretøjer og drivmidler – både fossile brændstoffer og el. Der tager også højde for, at andelen af biobrændstoffer i benzin og diesel ændres fremover med Energistyrelsens KF22 som kilde, men som noget nyt kan brugeren nu selv vælge alternative iblandingsprocenter, som vil slå igennem på både kørselsomkostningerne og drivhusgasudledningerne.

En anden større ændring er, at der nu præsenteres to sideordnede, alternative priser på CO₂-udledning. Den ene er som hidtil baseret på udmeldingerne fra Finansministeriet og Energistyrelsen (dog opdelt på kvotesektoren og ikke-kvotesektoren), mens den anden er baseret på, at CO₂-udledning værdisættes på baggrund af Klimarådets forslag til en CO₂-afgift på 1.500 kr. pr. ton som et middel til opnåelse af 70 pct.-målsætningen. Beregningsmodellen TERESA er også ændret på dette punkt, så der nu er faciliteter, der hjælper brugeren til at regne projektøkonomi på de to CO₂-priser sideordnet. De sideordnede priser giver mulighed for at vurdere, hvordan forskellige forudsætninger for værdisætningen af CO₂ i praksis påvirker rentabiliteten af infrastrukturprojekter på transportområdet.
